

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-175/11

H. I. D.

και

B. A.

κατά

Refugee Applications Commissioner κ.λπ.

[αίτηση του High Court (Ιρλανδία) για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή — Κοινό ευρωπαϊκό καθεστώς ασύλου — Αίτηση υπηκόου τρίτης χώρας για τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα — Οδηγία 2005/85/ΕΚ — Άρθρο 23 — Δυνατότητα προσφυγής σε κατά προτεραιότητα διαδικασία επεξεργασίας αιτήσεων ασύλου — Εθνική διαδικασία εφαρμόζουσα κατά προτεραιότητα διαδικασία για την εξέταση των αιτήσεων που υποβάλλονται από πρόσωπα ανήκοντα σε κατηγορία οριζόμενη ανάλογα με το κριτήριο της ιθαγένειας ή της χώρας καταγωγής — Δικαίωμα αποτελεσματικής ένδικης προστασίας — Άρθρο 39 της εν λόγω οδηγίας — Έννοια του όρου “δικαστήριο” κατά το άρθρο αυτό»

Περίληψη — Απόφαση του Δικαστηρίου (δεύτερο τμήμα) της 31ης Ιανουαρίου 2013

1. *Έλεγχοι στα σύνορα, άσυλο και μετανάστευση — Πολιτική ασύλου — Διαδικασία χορηγήσεως και ανακλήσεως του καθεστώτος του πρόσφυγα στα κράτη μέλη — Οδηγία 2005/85 — Εθνική ρύθμιση η οποία επιτρέπει την εξέταση αιτήσεως ασύλου στο πλαίσιο ταχύρρυθμης ή κατά προτεραιότητα διαδικασίας — Επιτρέπεται — Παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων — Δεν υφίσταται*
(Οδηγία 2005/85 του Συμβουλίου, άρθρα 8 § 2 και 23 §§ 3 και 4)
2. *Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Αρχές — Δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας — Καθιέρωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*
(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 47· οδηγία 2005/85 του Συμβουλίου, άρθρο 39)
3. *Προδικαστικά ερωτήματα — Παραπομπή ζητήματος στο Δικαστήριο — Εθνικό δικαστήριο υπό την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ — Έννοια — «Refugee Appeals Tribunal» (όργανο το οποίο αποφαινεται σε δεύτερο βαθμό επί των αποφάσεων της αρμόδιας για την εξέταση των αιτήσεων ασύλου ιρλανδικής αρχής) — Εμπίπτει*

(Άρθρο 267 ΣΛΕΕ)

4. Έλεγχοι στα σύνορα, άσυλο και μετανάστευση — Πολιτική ασύλου — Διαδικασία χορηγήσεως και ανακλήσεως του καθεστώτος του πρόσφυγα στα κράτη μέλη — Οδηγία 2005/85 — Δικαίωμα αποτελεσματικής ένδικης προστασίας — Εθνική νομοθεσία η οποία επιτρέπει στον αιτούντα άσυλο να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της αποφάσεως της αποφαινόμενης αρχής ενώπιον δευτεροβάθμιου οργάνου όπως το *Refugee Appeals Tribunal* — Όργανο υποκείμενο, σε περίπτωση αρνητικής αποφάσεως, στη διακριτική ευχέρεια του υπουργείου — Δυνατότητα του αιτούντος άσυλο να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της αποφάσεως του δευτεροβάθμιου οργάνου ενώπιον ανώτατου εθνικού δικαστηρίου, καθώς και αμφισβητήσεως της εγκυρότητας της αποφάσεως της αποφαινόμενης αρχής απευθείας ενώπιόν του — Δυνατότητα ασκήσεως αναίρεσεως κατά των αποφάσεων του ανώτερου δικαστηρίου — Παραδεκτό της εθνικής ρυθμίσεως, καθόσον η αποτελεσματικότητα της προσφυγής εξαρτάται από τον διοικητικό και δικαστικό μηχανισμό κάθε κράτους μέλους ως σύνολο

(Οδηγία 2005/85 του Συμβουλίου, άρθρο 39)

1. Το άρθρο 23, παράγραφοι 3 και 4, της οδηγίας 2005/85, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα, έχει την έννοια ότι δεν απαγορεύει σε κράτος μέλος να προβλέπει την εφαρμογή ταχύρρυθμης ή κατά προτεραιότητα διαδικασίας για την εξέταση, τηρώντας τις βασικές αρχές και θεμελιώδεις εγγυήσεις του κεφαλαίου II της ίδιας οδηγίας, ορισμένων κατηγοριών αιτήσεων ασύλου οριζόμενων ανάλογα με το κριτήριο της ιθαγένειας ή της χώρας καταγωγής του αιτούντος.

Συγκεκριμένα, τα κράτη μέλη διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως για την εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας 2005/85, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της εθνικής νομοθεσίας τους, καθώς και για την εφαρμογή της διαδικασίας χορηγήσεως και ανακλήσεως του καθεστώτος του πρόσφυγα. Αφενός, κατά το άρθρο 23, παράγραφος 3, της οδηγίας, τα κράτη μέλη μπορούν να δώσουν προτεραιότητα ή να επιταχύνουν τυχόν εξέταση, μεταξύ άλλων όταν η αίτηση είναι πιθανόν να θεωρηθεί ως βάσιμη ή όταν ο αιτών έχει ειδικές ανάγκες. Αφετέρου, κατά το άρθρο 23, παράγραφος 4, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν ότι μια διαδικασία εξετάσεως μπορεί να λάβει προτεραιότητα ή να επιταχυνθεί για έναν από τους δεκαπέντε συγκεκριμένους λόγους που δικαιολογούν την εφαρμογή της διαδικασίας αυτής. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι ο κατάλογος των αιτήσεων που μπορούν να τύχουν κατά προτεραιότητα ή ταχύρρυθμης εξετάσεως είναι ενδεικτικός και όχι εξαντλητικός και ότι τα κράτη μέλη μπορούν επομένως να αποφασίζουν να εξετάζουν κατά προτεραιότητα ή βάσει ταχύρρυθμης διαδικασίας αιτήσεις οι οποίες δεν εμπίπτουν σε καμία από τις απαριθμούμενες σε αυτήν την παράγραφο 4 κατηγορίες, υπό τον όρο του σεβασμού των βασικών αρχών και θεμελιωδών εγγυήσεων που προβλέπει το κεφάλαιο II της οδηγίας αυτής.

Όσον αφορά την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, στο πλαίσιο του συστήματος που καθιερώνει η οδηγία, η χώρα καταγωγής και η ιθαγένεια του αιτούντος διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο. Συγκεκριμένα, από το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο β', αυτής προκύπτει ότι η χώρα καταγωγής του αιτούντος επηρεάζει την απόφαση της αποφαινόμενης αρχής, δεδομένου ότι η εν λόγω αρχή οφείλει να ενημερώνεται για τη γενική κατάσταση στη χώρα αυτή προκειμένου να αποφασίσει αν υπάρχει ή όχι κίνδυνος για τον αιτούντα άσυλο και, όπου χρειάζεται, ανάγκη διεθνούς προστασίας του.

Πάντως, προκειμένου να αποφευχθούν οι διακρίσεις μεταξύ των αιτούντων άσυλο από συγκεκριμένη τρίτη χώρα των οποίων οι αιτήσεις υπάγονται στην κατά προτεραιότητα ή στην ταχύρρυθμη διαδικασία εξετάσεως και των υπηκόων άλλων τρίτων χωρών των οποίων οι αιτήσεις εξετάζονται κατά την κανονική διαδικασία, αυτή η κατά προτεραιότητα διαδικασία δεν πρέπει να στερεί από τους αιτούντες που εμπίπτουν στην πρώτη κατηγορία τις εγγυήσεις που τάσσει το άρθρο 23 της οδηγίας 2005/85, οι οποίες ισχύουν ως προς κάθε είδους διαδικασία.

(βλ. σκέψεις 63, 64, 67, 69-71, 73, 74, 77, διατακτ. 1)

2. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψη 80)

3. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 83, 88, 95-97, 105)

4. Το άρθρο 39 της οδηγίας 2005/85, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα, έχει την έννοια ότι δεν απαγορεύει εθνικές διατάξεις με τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα σε αιτούντα άσυλο είτε να ασκήσει προσφυγή κατά της αποφάσεως της αποφαινομένης αρχής ενώπιον δικαστηρίου όπως το Refugee Appeals Tribunal και να ασκήσει έφεση κατά της αποφάσεως του τελευταίου ενώπιον ανώτερου δικαστηρίου, είτε να αμφισβητήσει το κύρος της αποφάσεως αυτής της ίδιας αρχής ενώπιον αυτού του ανώτερου δικαστηρίου, οι αποφάσεις του οποίου μπορούν να προσβληθούν με αίτηση αναίρεσεως ενώπιον του ανώτατου δικαστηρίου του οικείου κράτους μέλους.

(βλ. σκέψεις 98, 105, διατακτ. 2)